ГОД. III. ЯМБОЛЪ, 28 АВГУСТЪ 1926 ГОД. БРОЙ 131.

ТРАКИЕЦЪ

седмиченъ вестникъ за обществени и стопанско-икономически въпроси
:: УРЕЖДА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ. ::
Всичко се изпраща до печатница „Свѣтлина"-Марангозовъ-Ямболъ.

АБОНАМЕНТЪ: за година 70 лв. за 6 месеца 35 лв., за 3 — 20 лева.
Отдѣленъ брой 1·50 лева.
ПЛАЩА СЕ: за известия вѣнчални, годежни и имении дни по 50 л., за скръбни — 100 лева.
Официални обявления по 2 лева на □ с. м. Сѫдебнитѣ пристави плащатъ по 1·— лева на дума.
Търговски — по споразумѣние.
За хроникиране — 5 лева на редъ.
Всичко въ предплата.
Рѫкописи не се връщатъ.

ПЕЧАТИ
каучукови и металически.
ПОРЖЧКИ при
Иванъ К. Марангозовъ
печатница «Свѣтлина»
Ямболъ.

„АЛСИОНЪ" „АЛСИОНЪ"

ЛЮБИТЕЛИ НА СПОРТА!

Излишно е да Ви напомнямъ, че велосипеда

„А Л С И О Н Ъ"

е ненадминатъ, както въ България тъй и въ цѣлия свѣтъ, по своята издържливость, лекота и елегантнось!

Благодарение на тия си качества той спечели всички първи премии у насъ и въ странство.

Винаги ще намерите на складъ вѣкакъвъ видъ велосипеди и мотоциклети на цени износни, които не търпятъ конкуренция, при представителя за Ямболъ и околията:

МОИСЪ И. АССА

улица „Царь Самуилъ" 51 — домъ И. АССА.

2—3

СКРЪБНА ВЕСТЬ.

Съ чувство на дълбока скърбь известяваме на роднини, приятели и познати, че обичната ни мйка, баба и сродница

ЗОНЦА ПАВЛОВА АТАНАСОВА

на 74 годищна възрасть

следъ кратко боледуване почина на 17 августъ въ гр. Разлогъ.

гр. Разлогъ, августъ 1926 год.

ОПЕЧАЛЕНИ: семейства: Памукови, Абаджиеви, Дамянови

Д-ръ М. КАЛДЕРОНЪ

Завърналъ се отъ специлизация въ Виена АКУШЕРЪ-ГИНЕКОЛОГЪ, детски и вѫтр. болести.

Почна да приема болни въ бащиния си домъ, улица «Цариградски Булевардъ», срещу острова, до Еврейската Синагога.

Преглежда съ осигурителни книжки. 2—3

Дава се подъ наемъ

Кѫща съ три стаи, салонъ и кухня на улица «Екзархъ Иосифъ».

Споразумение при **Борисъ Стефановъ** — Българска Земледѣлска Банка — Ямболъ. 1—3

ПРОДАВАТЪ СЕ: 1) Кѫща съ 3 стаи, изба и 300 кв метра дворно мѣсто до училището «Отецъ Паисий».

2) Праздно мѣсто 2800 кв. метра въ индустриалния кварталъ — срещу тухлената фабрика «Тунджа».

2—10 Справка при **Ив. К. Марангозовъ.**

Достатъченъ е само единъ опитъ, за да употрѣбявате винаги прочутитѣ дански

БАТЕРИЙКИ

за електрически фенерчета

„HELLESENS" — 4 ½ волта — 5 ампера.

Удивителна трайность и сила.

Винаги прѣсни при

КНИЖАРНИЦА ВАСИЛЪ КРЪСТЕВЪ

На дребно и едро (софийски цени).

Продава се

цененъ ѫгловъ доходенъ имотъ въ центра на града съ около 200 кв. м. масивна бетонна постройка и около 300 кв. м. празно мѣсто използувано за складъ.

Справка **Ив. К. Марангозовъ.**

КОЛОНИАЛНИЯ МАГАЗИНЪ

ИВАНЪ РАЙНОВЪ МАРКОВЪ

се прѣмѣсти на сѫщия редъ въ магазина срещу ха... до магазина на Шишманъ Добревъ.

Разполагамъ съ всички видове пресни колониални стоки, солени риби и деликатеси.

Надявамъ се, че почитаемата клиентела ще продължава да посещава магазина ми и се отнася съ сѫщото доверие, съ което се е отнасяло до сега.

2—3 Съ почитъ: Иванъ Райновъ Марковъ

СТАЯ комфортно мобелирана, съ електрическо освѣтление, южно изложение, въ центъра на града, се дава подъ наемъ.

Споразумение **печатница Марангозовъ.**

Рекламирайте чрезъ в. „Тракиецъ".

Четете вестникъ „Тракиецъ".

Т. Бръчековъ.

РАЗБОЙНИЧЕСТВОТО.

Въ цѣла България говорятъ за него. Всички вестници пишатъ и търсятъ лѣкъ за тая обществена язва. Най разнообразни рецепти се предлагатъ, обаче повечето се свеждатъ до окончателното изтрѣбване на тия смутители на реда въ страната.

Потери, полиция, войска — всичко се стреми да унищожи всѣки, който се прояви като герой по друмищата. Не малко глави паднаха, и не малко още ще паднатъ. При все това, нови групи разбойници изпъкватъ. И така както отива, край на тия подвизи не се провижда.

Войната ни завеща изобилна морална покруса, нечовѣчна жестокость и звѣрска свирепость. Човѣшкия животъ е сведенъ до безценица. Почнаха да убиватъ за удоволствие. Това сѫ симптоми, които сочатъ голѣмия разплохъ на живота.

Мѫчатъ се да умиротворятъ страната по пѫтя на усмирението, но вмѣсто да се изпишатъ вежди, се вадятъ очи. Резултата е отрицателенъ. Изглежда съвременното общество е достатъчно закоравѣло, за да не може струната на любовь къмъ себеподобнитѣ да зазвучи наново.

Тогава отъ где да се почне обновата, какъ да се премахне бацила на мъсть, по какъвъ начинъ да се заличи мисъльта за необходимостьта на кървава разплата?

Отъ тамъ, отъ бѫднитѣ граждани на държавата разядена така много отъ вѫтрешни ежби трѣбва да се почне. Детето, тая макаръ и не напълно tabula rasa трѣбва да се възпита така, че никаква възможность за жестокость въ живота — главенъ изразъ на която днесъ е разбойничеството — да не бѫде възможна. Да му се даде такъвъ обликъ, какъвто мечтаемъ да е свѣта — миренъ, безкръвенъ.

Това е наистина една непосилна задача, защото малцина сѫ тия, които вѣрватъ и радѣятъ за това, но все пакъ не е невъзможна.

Достатъчно е постепенно да се увеличава, бавно но сигурно, броя на тия, които не могатъ да убиватъ, за да дойдемъ до време, когато свѣта ще е съ желания видъ.

Днешната генерация е покварена; тя иска да премахне разбойничеството съ разбойничество, тя е късогледа. Отъ нея нѣма полза, тя трѣбва да си отиде.

Детето, утрѣшната тухла на обществото, не трѣбва да носи бацила на разбойничеството. То трѣбва да се обеззарази.

Г. Драгановъ.

ПОГЛЕДЪ КЪМЪ ЗАНАЯТЧИЙСТВОТО.

Нѣкога, когато производството бѣше по първобитенъ начинъ, когато всичко се изработваше отъ калфата и майстора, когато и най малката вещь, която иска най малка изработка, и оная вещь, която иска тънка и финна работа, се изработваха отъ единъ и сѫщи човѣкъ, — тогава размѣната бѣше въ начало натурална (въ рано време) и стопански кризи нѣмаше.

После тя стана парична. Майсторитѣ се търсиха и оня, който бѣше искусенъ въ работата си, — той имаше и повече клиентела.

Начина на изработване на нещитѣ не се измѣни, само че работнитѣ рѫце въ занаятчийския дюкянъ се увеличиха. Майстора имаше помощници: чираци и калфи.

Следъ време размѣната премина въ друга фаза — стана кредитна. Но стопански кризи още нѣмаше, защото занаятчийството тогава бѣше въ своя разцвѣтъ. Майстора продаваше своята стока самъ. Купувача и купуваше направо отъ него. И формата на кредита се изразяваше въ недостигъ на известна малка сума пари, която купувача въ момента на купуването не можеше да даде и оставаше да ги дължи.

Работитѣ тогава вървѣха добре. Това се подкрепя у насъ съ разцъвтаването на балканскитѣ ни градове: Панагюрище, Копривщица, Казанлъкъ, Габрово и др.

Дойде машината. Едновременно съ нея дойде и едрия капиталъ.

Работитѣ се измѣниха. Машината смрази занаятитѣ. Тя замѣни майсторитѣ. Завладѣ тѣхното поле. Тѣ останаха отстрани. И да гледатъ безучастно не можеха, защото глада и домашнитѣ нужди ги заставяха да поематъ отново работа. — Тѣ станаха орждия на машината и се нарекоха фабрични работници.

Фабрикитѣ плениха и поробиха майсторитѣ — занаятчии. Тѣ завладѣха пазаря имъ. Станаха господари на стопанския животъ. И дойдоха стопанскитѣ кризи — въ Англия нѣколко, въ Холандия две — три и др. А днесъ — най голѣмата и най-продължителната.

Отъ всѣка криза народитѣ сѫ излизали винаги следъ едно разсипване на много здрави и добри стопанства. Следъ едно погубване на много домакинства.

И днесъ, ние имаме сѫщитѣ събития. Търговци фалиратъ всѣки день. Едни се самоубиватъ и съ това разсипватъ окончателно не само своето предприятие, но и своя домъ, своето семейство. Други по-ловки и искустни въ „заобикаляне" на законитѣ — избѣгватъ въ други страни и нашитѣ закони не ги улавятъ.

Машината, фабриката, едрия капиталъ — въпреки че донесоха много удобства и улеснения за човѣка, но тѣ му донесоха и много злини — масово избиване въ войнитѣ, страшенъ гладъ отъ ужасната безработица и едно трайно и дълго недоволство въ гладуващитѣ, което недоволство често се изразява въ мятежи и скандални демонстрации.

Съвременния стопански животъ е разклатенъ отъ основи. Той остро се осѫжда отъ социалиститѣ, отхвърля се като зловреденъ и несъвмѣстимъ съ истинския човѣшки животъ отъ всички морални философи и привърженици на чистото и примитивно християнство — Толстой, Ганди, Тагоръ, Р. Роландъ и др.

Всички искатъ преустройство на стопанския и икономически животъ.

Въ Русия правятъ опити и ту се връщатъ, и ту вървятъ напредъ. Ний сме съвременници — трѣбва да ги наблюдаваме. Въ Германия и Унгария се опитаха и разбраха, че не трѣбва да се бърза.

У насъ по тия нѣща дигаме само единъ шумъ. И добре е, защото сме малка страна. Рискувано е да правимъ главоломни опити. Нужна ни е повече наблюдателность и мѫдрость.

И днесъ, както се развива икономическия животъ, кризата го обладава. Поглъща го всецѣло и стѣга въ желѣзенъ обръчъ всички производители, търговци и консуматори. Тя ги е обгърнала здраво. Държи ги и имъ чупи коститѣ. Тѣ пъшкатъ, изморяватъ се и падатъ. На много голѣми и стари фирми дюкянитѣ се затварятъ.

И всички искатъ да се освободятъ отъ обръча. Всички искатъ да го счупятъ. И потърсиха пѫтища. Намѣриха го въ разнитѣ кооперации, синдикати, сдружения и др. т.

Тяжестьта на заробването отъ машината се почувства и у насъ доста остро, особено следъ войнитѣ.

Макаръ и да нѣмаме толкова фабрики и машинни работилници както е въ западнитѣ страни, при все това ний сме свидетели на жестоката изнемога на занаятчийството. То страда отъ фабриката, отъ паричната криза въ населението, отъ слабия пазарь на неговитѣ продукти, поради голѣмия вносъ на чужди стоки, и чупи рѫце безпомощно.

Неговитѣ сдружения и синдикати сѫ нови и още слаби, за да му дадатъ необходимата подкрепа за неговия нормаленъ животъ. А държавата по отношение на него нѣма една здрава и опредѣлена политика. Тя се люшка — прави опити. Добре е и радостно е, че въ нея има старание да се направи подобрение.

Но нашето занаятчийство има нужда отъ голѣма и здрава подкрепа. Защото, съ неговото заздравяване, съ неговото закрепване, ний, ако и да не отбегнемъ стопанскитѣ кризи, то поне ще се намали тѣхната сила.

Усъвършенствуванъ ли е занаята на занаятчията — той ще може да изнесе на пазаря по-здрава и красива стока и ще намѣри купувачи. Неговия занаятъ не ще спре развитието на едрото производство — фабрикитѣ. Тѣ сѫ тъкмо на мѣсто въ съвременния ни животъ. Но съ тѣхъ не трѣбва да се влошава положенито на народитѣ, а не както доеднесъ, да го влошава.

При днешнитѣ български условия, занаятчийството трѣбва да живѣе. Съ неговото подобрение ще се даде възможность по малко чужди стоки да влѣзатъ отвънъ. По-малъкъ вносъ ще имаме. Ще се даде възможность на много хора: занаятчии, майстори, калфи, чираци, дребни търговци и др. да развиятъ по силенъ и интензивенъ животъ.

Въздуха въ нашата страна не се напоява съ саждитѣ на голѣмитѣ фабрики.

Безработицата, както се чувствува въ Германия, ние я нѣмаме. Нашитѣ стопанства сѫ дребни. Занаятитѣ сѫщо. И това може би ни спасява за сега.

Ние имаме нужда отъ подобрение на сѫществуващето — отъ подобрение и насърдчение на занаятитѣ и даване работа на всички. Трѣбва да се развие вѫтрешния стопански животъ въ страната. Да имаме по-интензивна обмѣна и девиза ни да бѫде: *по-малко стоки отъ вънъ!*

Затова държавата, като единъ отъ най-голѣмитѣ институти на единъ народъ, трѣбва да се загрижи добре: Като се изпращатъ млади интелигентни майстори занаятчии на нейни разноски въ чужбина на специализация по своя занаятъ. Едно две годишно престояване въ едни модерни и усъвършенствувани работилници, ще обогати тѣхнитѣ знания и срѫчность и утре, когато се върнатъ, държавата трѣбва да имъ създаде работа. Да имъ даде възможность да проявятъ своитѣ знания.

И тамъ, гдето се отварятъ чирашки училища, трѣбва да се създадатъ и практически работилници за чирацитѣ и калфитѣ — да могатъ теоритическитѣ знания веднага да се приложатъ.

Такива училища се отварятъ отъ търговско индустриалнитѣ камари и се издържатъ съ субсидии отъ общинитѣ, търговскитѣ сдружения и популярнитѣ банки. А добре и разумно ще е държавата да поеме сама тѣхната издръжка. Тъй както се дава възможность на младежьта да получи общо образование въ гимназитѣ — тъй сѫщо тя трѣбва да получи и едно специално знание въ професионалнитѣ училища.

Вѫтрешната политика на всѣко правителство, което ще и да е, да бѫде подобрение на занаятитѣ, усъвършенствуване на сѫществуващето.

Въ това направление трѣбва да се работи днесъ. Нека се грижимъ да имаме по-малко недоволство, по-малко безработица да лежи въ стопанския ни животъ, за да имаме доволство и пѣсень, а не гладъ, мизерия и бунтъ на народа!

— *Кой получи първа награда отъ ямболскитѣ бѣгачи?*

— *АЛСИОНЪ*

Печатница «Свѣтлина» — Ямболъ — № 905 — 1926 г.